

ՍՊԱՆԻՆ

Պարսրժոնի մէջ մեծ խուճովութիւն մը ծագեցաւ... արուն բնակիչները ոտք ելելով չեն ուզեր ընդունիլ...

Պարսրժոնի զօրքերը ապստամբներուն հետ չմիանալու համար, Բրիտ ու Բարալ զօրապետները ճարն կրտարածեն որ մօտ օրերս Կարվաէզ զօրավարը 10 հազար հօգիով Պարսրժոն դալու է :

Մատրիտի մէջ օգոստոս 30 ին կը հաստատուին թէ, Բօնշա զօրապետը արտոնութեամբ ճամբայ ելած էր, Պարսրժոնի ապստամբներուն դէմ պատերազմելու զօրակցութիւնը հրահանարութիւնը ինքը ընելու համար :

Անշուշտ ցաւակցութեան արժանի են ասանկ անդադար խուճովութիւնները . ու խաղաղասէր բազմաթիւները բոլոր սրտիւ կը փոխադրին բարեկարգութեանը հաստատուելուն :

ՊԵՆՃԻՒՆ

(Սթէնտ, 2 Սեպտեմբեր :

Անգղիոյ Թագուհին երէկ կէս օրը երկու ժամ անցած հասաւ մեր նաւահանգիստը: Արտճիտե 4-5

նէն նորէն յորդորեց ապստամբները հն զօրակցելու . վասն զի իր բարեգործ ու գիւրադատ ոգին չէր կրնար վճռել ընտելի ընելու զանոնք :

Կրկեց անոնց հովսեփոսը հովտապատու կառավարիչը, յուսալով թէ իրենց ազգէն մէկը որ յաղթականին գլուխը փորձը աղէկ առեր էր, գիւրաւ պիտի յորդորէր զանոնք նոյն գլուխը վայելելու :

Ես ասաններս սովը սկսեի եր անտանելի ըլլալ: Ամենէն ուտելիք չէր գտնուեր վաճառանոցները և ուրիշ

ժամէն ետքը կըսպանուէր, աս պատճառով հարկաւոր պատրաստութիւնները տակաւին ըմբոցած չէին . ուստի Պեյքիթի Թագաւորը ու Թագուհին միայն քանի մը պաշտօնատարներով պարտաւորեցան ընդունել օգոստոսի ապրիլըն : Թագաւորական շոգենաւը Արտոնի Կառն Երկրէն նաւահանգիստը երկամ անտեղուն պէս, Թագաւորը ու Թագուհին նաւուն մէջ գացին . Էօրօր Պեյքիթի արքան՝ Բնգիոյ Թագուհին ձեռքը պագաւ նախ, ու ետքը երեսն ալ համալուրեց . երկու Թագուհիները ևս զրկախառն ողջունեցան :

Կերպ կերպ մեկնութիւններ կուտան Թագուհին Պեյքիթի ապրիլութեան գալուն համար : Կը հաստատեն թէ Բնգիոյ քաղաքէն պիտ' որ շոգենաւը մտնայ, աւանց պտտուելու Պրիւքսէլի մէջ :

Բնուս 3 ին Բնգիոյ Վեհափառ Թագուհին Պրիւքսէլ երթալու է . 4 ին Կառն քաղաքը, ու 5 ին Բնգիոյ, 6 ին Էրբն, ու 7 ին կրկին Բնգիոյ դաւնալու է, ուսկից շոգենաւը պիտ' որ մտնայ իր ճամբորդութիւնը շարունակելու համար :

ՅԱՆՅԱՆ ԵՆԻՔԻՔ

Օ. Ֆրանկա, 24 Սեպտեմբեր :

Օսմանեան կառավարութեան շոգենաւերը Միսիլի Պահրի ու Թահրի Պահրի, երկուշաբթի օր Կոստանդնուպօլիսէն եկան, 2000 զինուոր բերելով, որոնք ներսի կողմի զոնազան քաղաքները խրկուելու են :

— Դանուբի ընկերութեան Սէրի փերմազ շոգենաւն ալ իրեքշաբթի օր եկաւ, 1500 զինուոր բերելով, ու քանի մը ժամէն ետքը նորէն Կոստանդնուպօլիս դարձաւ :

— Պաղլիոյ եւայսրկ նաւը Մարէնկօ ըսուած,

անդամք : Կոստամբները ամենէն չի հոգալով ընտելիները, ամէն ատն կոխելով ուտելիք կրփնարուէին սաստիկ անապատութեամբ, որպէս զի ամէն բան իրենց համար պահէն : Արոնց քով որ ուտելիք գտնուեցան ու չէին յայտնել իրենց առաջուց, բարբարոսարար սպաննեցին : Գեմբնուն գոյնէն ու մարմիններուն գիւրութենէն կը զատուէին կիմանային թէ ինչ կերպով կերակուրէր էր մէկը . ու անտանելի տանջանքներ կուտային անոնց որոնք կը թուէին թէ քիչ մը լիութեամբ ապրած են :

մօտ օրերս Կառնէն ելելու է աս կողմը գալու համար : Կնգիթի պատերազմական նաւուն տեղը . որուն քիչ մը նորոգութիւն ընելէն ետքը կրկին մեր նաւահանգիստը մնալու համար խրկուելու են, մօտիւ Էրբն երրորդ ծովապետին հրահանարութեան տակը :

— Պարսիկի Թագաւորին տօնախմբութիւնը երկուշաբթի օր կատարուեցաւ յիշեալ տէրութեան հիւարտոտարանը, սովորական հանդէսով :

— Կոստանդնուպօլիսէն կը գրին որ բարձրագոյն հրահանով Կառնիոյ նաւորդ կառավարիչ Ասեմախլ Լոյտար փաշային Արտապէմի կառավարութիւնը յանձնուել է : Կոստանդնուպօլիսէն Կիսիքի փաշային ալ Միսիլիոյն աստիճան արուել է :

— Հոլանտայի տէրութեան նաւատորմիցն մէկ մասը Բարձրապատիւ արքայազուն Լանրի իշխանին հրահանարութեամբ Ղիպրալըսի նեղուցէն օգոստոս 16ին անցնելով Միջերկրական ծովը մտեր է : Ես պղտիկ նաւախումբը 7 նաւերէ բաղկացեալ է, որոնք են 3 Ֆուէկաթ, զօրվէթ, պելք ու 1 շոգենաւ : Բարձրագոյն իշխանին երրորդ ծովապետի զրօշակը Բէն ըսուած Ֆուէկաթին վրայ քաշուած է :

Մօտ օրերս Բրուսիայի մէջ գիբը մը պիտ' որ սպրելի : Բուտուրի ու ձեւագործ արհեստներու ընդհանուր ու բազմատեսակ աշխարհագրութիւն ու սահմանադրութիւն մակագրութեամբ : Ես աշխատասիրութեան հեղինակը պարոն տը Բեալնէն է . որուն մէջէն հանուած է հետեւեալ յօդուածը : Աշխատասած գումարները Բրուսիայի Թալէն են :

«Եւրոպայի տէրութեանց հասարակաց պարտքերէն ամենէն շատը Մեծ Բրիտանիայինն է, որ 5578 միլիոն Թալէն է . ասկէ ետքը Վաղլիայինը կուգայ, որ 1410 միլիոն է . ետքը Լոլանտայինը՝ որ 1290 միլիոն է . Վալիայինը՝ 809 միլիոն է . Բարտրիայինը՝ 579,373,000 է . Ռուսիայինը՝ 479 միլիոն է (երկրթէ ճամբաներուն շինութեանը համար քիչ ատենէ ՚ի վեր փոխ աւելուած ստակէն ՚ի զատ) . և այլն : Եւրոպայի տէրութեանց բոլոր պարտքը ընդ ամէնը՝ 13,605 միլիոն 439,000 Թալէն է . ու ասանց սովորական բոլոր ծախսերուն գումարն ալ կը հասնի 1498 միլիոն 539,700 Թալէն :

նէր նէ՛ անկիւ կրնար տանը մէջի եղած ուտելիքը իրեն յատկացնել : Ատանգն ու պիտա ստիպող պիտայքը խափաներ էին ամէն բնական բերմունքները :

Բայց ամենէն մէկ բան մը չէր կրնար երկար ատեն պահուած մնալ ապստամբներուն առջև : Գոց դուռ մը տեսնելուն պէս իսկոյն կը կորստէին զանի . հաց ունեցող կնկալիքը մաղերնուն կը քաշկուտէին . մանտրտիկ տըղաքը գետններուն վրայ կը քաշկուտէին իրենց ձեռքի պատառ մը հացովը որուն փաթուած էին փափագանօք, ռովընուն տակը առած կը կոխուտէին կամ կը վերցընէին պատերուն կը զարնէին որպէս զի ձեռքի հացերնին ձգեն : Ամէնէն ողորմելիներուն ձեռքէն կը խլէին քիչ մը չոր խոտը որ գիշեր ատեն ժողուելու կերթային քաղքէն դուրս կենաց վտանգով . վասն զի Տիտոս բռնել կուտար անանկ խոտի համար դուրս ելողները, ու ասոնց ալ միշտ հետեւին ըլլալով բռնադատներուն վերակացուները, անոնցմէ բռնադատուած էին ձեռքուր հոսանայեցոց հետ քան թէ անձնատուր ըլլալ :

(պիտի շարունակուի .)

